

Inatsisartunut ilaasortaq, Aqqaluaq B. Egede
Inuit Ataqtigiit

inatsisartut@inatsisartut.gl

§ 37 naapertorlugu apeqqummut 232-imut akissut.

Inatsisartut suleriaasissaanni § 37, imm. 1 naapertorlugu kalaallit qimmiata qimuttup illersornissaa pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarsimavutit. Apeqqutit suliassa qarfigisannit akineqartussanngorlugit innersuunneqarput.

- 1. Naalakkersuisut nunatta avannaani kalaallit qimmiisa qimminik kalaallit qimmerinngisaannik akuneqarsimanerat pillugu saaffigin-nisummik tigusaqarsimappat?**

Akissut:

Uumasunut Nakorsaqarfik Inuussutissalerinermullu Oqartussaafik (UNIO) pisunik ataasiakkaanik ilisimasaqarpoq qimminik qimuttuunngitsunik qimutto-qarfimmut eqqussisimanermik tunngasunik. Taakku isikkuisigut nalilerlugit na-lorninartoqanngilaq qimmeq kalaallit qimmiisa qimuttut ilaginngikkaat. Pisuni taakkunani qimmit qimuttoqarfimmit anisinneqartarsimapput toqunneqanngik-kunik.

2018-ip aallartinnerani UNIO qimuttoqarfimmi kalaallit qimmerinngisaannik qimuttuunngitsunik allamik qimmeqartoqarneranik pasitsaassisoqarneranik saaf-figineqarpoq. Suliami tassani qimmeq kalaallit qimmerineraat qimmerin-nginneraalluunniit isikkuinnaasigut nalilerneqarsinnaasimanngilaq. Taamaam-mat misiliutigalugu qimmip suminngaanneerana paasiniarlugu DNA-mik misiliutissamik tiguisoqarpoq. Suliaq suli maanna suliarineqarpoq.

- 2. Ilumoorpa qimmit kalaallit qimmerinngisaat qimuttunik qimme-qarfiusumut apuunneqarsimasutut pasitsaanneqartut pillugit iliuusissaaleqisoqarnera?**

Akissut:

Qimuttoqarfimmut qimminik allanik qimuttuunngitsunik eqqussisoqarsima-neranik siornatigut saaffiginnissutinik allanik allagaateqartoqanngilaq, isikkuin-naasigut suuneranik aalajangiisoqartoqarsimasunik. Taamaammatt UNIO isuma-qarpoq innuttaasut qimuttoqarfimmiittut qimmimik qimuttumik illersui-

04-09-2018
Suliap nr. 2018 - 17719
All. nr. 8640924

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: uumasut@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

nissaminnut akisussaaqataassuseqartut soorluttaaq kommunit qimmeqarnissamut akuersissutinik nakkutilliisartut. 2017-imi nuna tamakkerlugu qimmit pillugit paasissutissanik katersivik aallartinneqarpoq siunissamilu qimminik suussusersiniarnermi pingaaruteqarluinnartumik atortuulersussaalluni taamaallillunilu qimmitut qimuttut imaluunniit qimuttuunngitsutut aalajangiiniarnermi atorneqartussaalluni.

3. Kalaallit qimmerinngisaannik pasitsaassisoqartillugu iliuusissat ersarissut suuppat?

Akissut:

Saaffiginnittoqaraangat qimminut qimuttunik tunngassuteqartunik suleriaaseq nalinginnaasoq tassaavoq kommuni pineqartoq saaffigineqartarluni, tassami qimmeqarneq pillugu akisussaaffik tassaniimmat. Pisuni pisariaqartitsisoqaraangat politiit peqataatinneqartarput. UNIO, kommuni politiillu suleqatigiilluarlutik pisut nalilersortarpaat pissutsinullu naapertuuttumik iliuuseqartarlutik.

Allanik qimmeqarneranik pasitsaassisoqartillugu kommunimit aamma politiinit oqaaseqaateqarnissaat kiisalu assinik uppemarsaasersuinissaq siullertut iliuusaassapput. Kalaallit qimmiat qimuttoq assigiinngitsorpassuarnik isikkoqartiterpoq taamaammallu qimmeq qimuttoq aalajangersimasumik ataasiinnarmik assigiissaartumillu isikkoqarani. Assigiinngissutit tassaasinnaapput angissusaat, milaat meqquisalu qalipaataat, siutaasa ilusaat angissusaallu kiisalu isaasa qalipaataat. Aammattaq qimmip pissusaatigut, atornera inunnullu pissusilersuutaatigut takuneqarsinnaasarpog qanoq sungiusarneqarsimanersoq.

Aatsaat 2018-imi DNA-mik misiliutit atorlugit aalajangiisoqarsinnaalerpoq qimmeq kalaallit qimmerineraat qimuttoq paasiniarlugu. DNA-mik misiliutinik atuilernissaq sulis misileraanermiippoq tuniniagaanilu taamaattorli ilisimatusarnermut ilaalluni.

4. Kalaallit qimmiisa inatsisartut inatsisaat malillugu akuneqatsaaliorneqarneri qulakkeersimaniarlugu Naalackersuisoq suliamut akisussaasoq qanoq iliuuseqarpa?

Akissut:

Naalackersuisut qimmit pillugit paasissutissanik nuna tamakkerlugu katersivimmik ammaanerisigut kiisalu qimmit qaammatinik pingasunik utoqqaatigileraangata immikkut normulerlugit (mikrochippilerlugit) nalunaaqutsertar-nissaannik inatsisitigut piumasaqaataalernerisigut qimmit suussusaannik suminngaanneernerinillu nakkutilliinissamut kommunit sakkussaqaalerput.

Naalakkersuisut 2017-imi nappaalasoqarnerata kingorna annerusumik kinguneqartumik pisoqannginnissaa anguniarlugu inatsisitigut aaqqissueqqinnikkut akisussaaffimmillu kommunit peqatigalugit qimmiuteqartut ilanngullugit suliaqarsimapput. Inatsisartut qimmit pillugit paasissutissanik nuna tamakkerlugu katersivimmik Naalakkersuisut pilersitsiniarnerat aningaasalerlugulu kapuisarnermut periusissiaq akuersissutigivaat.

5. Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu kalaallit qimmiisa allanik akuneqannginnissaat siunertaralugu Naalakkersuisut qanoq qulakkeriinniarpat?

Akissut:

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 18, 30. oktober 1998-imeersup nutarternera maanna aallartisimalerpoq. Sulinermi tassaniippat aamma kalaallit qimmiata qimuttup qanoq illersornissaanut suliarineqarsinnaasut pillugit isumaliutit, assersuutigalugu piaqqiortitsineq kiisalu DNA-mik misiliutinik atuineq. DNA-mik misiliisarnermi unammilligassat tassaapput tamanna tamanit atorneqalersinnaanera nalunarmat qanorlu akeqarnissaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu nalorni-nartoqarmat. Qimmit aallaavii pillugit nalorninermut tunngatillugu suliani eqqartuussivikkut suliaassanngortitsiniarnerat atatillugu kommunit Naalakkersuisullu pisinnaatitaaffiisa amerlisinneqarsinnaanerannik inatsimmik allannguinnikkut aamma malitseqassaaq.

6. Qeqertarsuarmi kalaallit qimmerinngisaannik akulerisimasogarnersoq akulerussimasoganningsorsorluunniit pillugu assortuuttoqarnera Naalakkersuisoq qanoq iliuseqarfigaat?

Akissut:

Pisoq pillugu UNIO nassuiaasiornikkut kiisalu kommuninit politiinillu assinik uppersaasersuinikkut paasiniaavigisimavaa. Tamatuma kingorna UNIO DNA-mik misissoqqissaagassanik tiguisimavoq.

7. Kalaallit qimmiisa inatsisitigut illersugaanerat qanoq malitseqartinneqarsimansoq erseqqissumik nassuiarneqarsinnaava?

Akissut:

Apeqquut 6-imut akissut takuuk.

8. Kommunit akisussaaffeqarnerat naammangippat inatsisit malitsinneqarnissaat Naalakkersuisut qulakkeersimasussaammassuk masakkut suliaq pillugu Naalakkersuisut qanoq iliuseqarsimappat?

Akissut:

Kommunip sullissinera maannamut apeqqusersussallugu tunngavissaqanngilaq.

- 9. Naalackersuisut isumaqarpat kalaallit qimmii pillugit DNA-mik misissuisarneq pisortaniit qulakkeerinnittuarnissaq anguniarlugu akilerallarneqartassasoq, kingorna inatsimmik malinnissimannngitsumut akiligassanngortinneqartartussamik?**

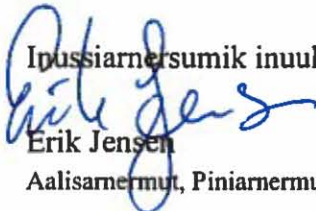
Akissut:

Innuttaasoq allalluunniit misissuinissamut akiliisissallugit maannamuugallartoq inatsisitigut tunngavissaqanngilaq taamaammallu taanna Naalackersuisunit akilerneqartarpoq.

Qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarneq qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi § 19, imm. 2:" Qimminik qimuttoqarfiusunut qimminik eqqussinissaq sunaluuniit inerteqqutaavoq" unioqqutinneqarsimappat suliaq politiinut tunniunneqassaaq eqqartuussisunut suliakkiinissaq siunertaralugu.

A. Akissut naaggaappat Naalackersuisut allatut qanoq iliuuseqalersaarpat?

9-mut akissut innersuunneqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Erik Jensen
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoq

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

03.09.2018

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalackersuisunut apeqquq imaattoq matumuuna saqqummiuppara.

Naalackersuisunut apeqquq:

1. Naalackersuisut nunatta avannaani kalaallit qimmiisa qimminik kalaallit qimmerinngisaannik akuneqarsimanerat pillugu saaffiginnissummik tigusaqarsimappat?
2. Ilumoorpa qimmit kalaallit qimmerinngisaat qimuttunik qimmeqarfiusumut apuunneqarsimasutut pasitsaanneqartut pillugit iliuusissaaleqisoqarnera?
3. Kalaallit qimmerinngisaannik pasitsaassisoqartillugu iliuusissat ersarissut suuppat?
4. Kalaallit qimmiisa inatsisartut inatsisaat malillugu akuneqatsaalioneqarneri qulakkeersimaniarlugu Naalackersuisoq suliamut akisussaasoq qanoq iliuuseqarpa?
5. Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu kalaallit qimmiisa allanik akuneqannginnissaat siunertarlugu Naalackersuisut qanoq qulakkeriinniarpat?
6. Qeqertarsuarmi kalaallit qimmerinngisaannik akulerisimasoqarnersoq akulerussimasoqannginnersorluunniit pillugu assortuuttoqarnera Naalackersuisoq qanoq iliuuseqarfigaat?
7. Kalaallit qimmiisa inatsisitigut illersugaanerat qanoq malitseqartinneqarsimanersoq erseqqissumik nassuiarneqarsinnaava?
8. Kommunit akisussaaffeqarnerat naammangippat inatsisit malitsinneqarnissaat Naalackersuisut qulakkeersimasusammaassuk massakkut suliaq pillugu Naalackersuisut qanoq iliuuseqarsimappat?

9. Naalackersuisut isumaqarpat kalaallit qimmii pillugit DNA-mik misissuisarnej pisortaniit qulakkeerinnittuarnissaq anguniarlugu akilerallarneqartassasoq, kingorna inatsimmik malinnissimangitsumut akiligassangortinneqartartussamik?

A. Akissut naaggaappat Naalackersuisut allatut qanoq iliuuseqalersaarpat?

(Inatsisartuni ilaasortaq Aqqaluaq Biilmann Egede, Inuit Ataqtigiit)

Tunngavilersuut:

Nunatta inuisalu inatsisit naapertorlugit kalaallit qimmiinik kulturikkut kinaassuserisaminnik najumminninniarnerat erseqqilluinnartumik innimigalugulu erseqqilluinnartumik malitseqartinneqartussaavoq. Soorlu qimmit qimuttut kiisalu qimmeqarnej qitsuuteqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 30. oktober 1998-imeersumi katipalit tallimnaanni qimmit qimuttut akusaneqatsaalorneqarnissaat qulakkeerniarlugu inatsisiliortoqarsimasoq. Akuneqarsimasoqarneranilli pasitsaassisoqarsimatillugu unnerluussisoqarsimaneralunniit apeqqutaatinnagu aammalu apeqqutaatinnalu kalaallit qimmii pineqarnersut imaluunniit qimmit allat pineqarnersut, pinngitsoorani iliuuseqartussaaneq inatsisillu malitsinneqarnissaat tamatsinnut pisussaaffiuvoq.

Takusinnaasagut malillugit avannaani kalaallit qimmiisa akuneqarsimasinnaanerat pillugu assortuunneq pisortaniit erseqqilluinnartumik paamaarunneqarpoq. Erseqqissumik pisoq akisussaaffittut tigullugu sukkasuumik iliuuseqarfigineqarsimanngilaq. Tamanna qimmit kinguaassiortuarterisa navialisinneqarsinnaanerannik aamma akusat amerleratarsinnaanerannik kinguneqarsinnaavoq.

Apeqqutaanngilaq qimmit pineqartut kiap kikkullu pigineraat. Pineqartoq tassaammat kalaallit qimmiisa allanik akuneqartussaangitsut akuneqarsimanerannik apeqqusiisoqarmat. Iisimasagut naapertorlugit DNA-mik misissuinerit inunnut ataasiakkaanut akiligassangortissallugit akisusinnaaqisoq naluneqanngilaq. Isumaqarluinnarpunga sukkanerpaamik qulakkeerinnittoqassappat saqitsaattoqartillugu DNA-mik qulaajaagasuarsinnaaneq periusissiorneqartariaqartoq, tamannalu sukkasuumik pissasoq kissaatiginaqaaq.

Kalaallit qimmii pillugit oqallinneq pinartutut isikkoqarmat ullut qulit qaangiutinnginneranni apeqqutit akineqarnissaat kissaatigaara. Pisariaqarluinnarmattaq inatsisartut inatsisaasa Naalackersuisuniit malitsinneqarnissat qulakkeerneqassasoq.